nyhedsbrev

NR. 1 · JANUAR 2020

OM BORTFØRELSEN FRA SERAILLET

Bortførelsen fra Seraillet er en tyrker-opera. Betegnelsen har ikke noget med racisme eller krænkelser at gøre. Det tyrkiske var ganske enkelt på mode på Mozarts tid. Man drak blandt andet tyrkisk kaffe, havde tyrkisk påvirket kunsthåndværk og bar tyrkisk inspireret tøj, og modefænomenet fik også indflydelse på kunsten. Det kan man f.eks. se i valget af emner til operaer og skuespil, og her er *Bortførelsen fra Seraillet* et godt eksempel. To unge kvinder er taget til fange af Bassa Selim, og deres kærester vil befri dem. Til slut viser den formodet grumme Bassa sig at være mere humanistisk indstillet end befrierne, men han har dog sin modpol i den karikeret-onde haremsvogter Osmin.

Neues Singspiel.
Die Kaiserl. Königl. National-Hof-Schauspieler
werden heute Dienstag den 16 July 1782 aufführen:
(Zum erstenmal)
Die Entführung aus dem Serail.
Ein Singspiel in drey Aufzügen,
nach Bretzners frey bearbeitet und für das k. k. Nationalhoftheater eingerichtet.
In Musik gesetzt vom Herrn Kapellmeister Mozart
Die Tänze sind vom Herrn Ballettmeister Le Brun.
Der Anfang ist um halb 8 Uhr.

Man kan også høre den tyrkiske indflydelse på musikken. Ikke i vore dages etnografiske forstand, men med det, som man dengang kaldte, og som vi stadig i vores sprog har bevaret som "*den tyrkiske musik*". Det er musik, hvor der som regel medvirker tromme, bækken og triangel, og som er kraftig. Altså slagtøjsmusik. Vi har faktisk også overtaget betegnelsen janitshar, som var tyrkiske elitetropper, som en betegnelse for en slagtøjsspiller.

I *Bortførelsen fra Seraillet* indlægger Mozart naturligvis tyrkisk musik flere steder undervejs. Det var der mange operakomponister, der også gjorde, og man kan tillige høre tyrkisk kolorit i flere af tidens instrumentalværker.

Leif V. S. Balthzersen, der har skrevet bogen *Mozarts operaer – En guide* (udgivet på Aarhus Universitetsforlag), fortæller om Mozarts syngespil og viser værkets mange forskellige typer musik, herunder naturligvis også den tyrkiske musik. Han kommer også ind på tilblivelseshistorien, for denne tyrker-opera er faktisk et led i bestræbelserne på at spille tyske operaer i Wien, der ellers var domineret af den italienske operagenre. Med sin vidunderlige og morsomme opera går Mozart sine steder langt ud over, hvad man ellers kunne møde af syngespil på dette tidspunkt.

Arrangementet finder sted **onsdag 5. februar 2020 kl. 19** i mødelokalet i FO-byen, Frederiksgade 78B i Aarhus.

ÅBEN PRØVE PÅ BORTFØRELSEN

Tirsdag 18. februar inviterer vi medlemmerne til en åben prøve på *Bortførelsen fra Seraillet,* der begynder **kl. 10.30**.

Vi samles ved trappeopgangen foran Rytmisk Sal (indgang fra Skovgårdsgade 2C), da Musikhusets foyer åbnes senere. Det første kvarters tid er der lydprøve. Selve prøven på operaen begynder kl. 11.

Arrangementet er gratis for foreningens medlemmer. Der kræves ingen tilmelding – alle, der ønsker at overvære prøven, mødes blot i Musikhuset den dag. Men husk venligst at det er en arbejdsprøve og ikke en færdig gennemspilning af operaen. Derfor kan der forekomme afbrydelser, og scenerne spilles ikke nødvendigvis i kronologisk rækkefølge.

Bortførelsen fra Seraillet opføres 4 gange i Musikhuset Aarhus' Store Sal: 21. (premiere) og 28. februar kl. 19.30 samt 22. og 29. februar kl. 15. Derefter er der turné i det ganske land.

OPERAKOMPONISTEN HECTOR BERLIOZ

Den franske komponist Hector Berlioz var en hovedskikkelse i fransk romantik og en af pionererne i programmusik. Hans farverige og klangfulde værker rystede datidens musikliv, men han dannede grundlag for den moderne orkesterteknik.

Hans musik slog ikke igennem i Frankrig medens han levede, og han måtte leve af at være musikkritiker og som ansat i biblioteket ved Pariserkonservatoriet.

Han er mest kendt for sine orkesterværker – fire symfonier: *Symphonie Fantastique, Harold i Italien, Romeo og Julie* og *Symphonie funèbre et triomphale*, seks ouverturer: bl.a. *Romersk karneval, Kong Lear* og *Korsaren* samt vokalværkerne *Te Deum, Requiem*, *L'enfance du Christ (Kristi barndom) og Les nuits d'été (Sommernætter).*

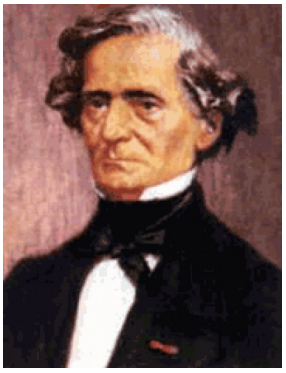

Men Berlioz skrev også fire operaer. Tre af dem, *Benvenuto Cellini, Trojanerne (*efter Vergils *Æneiden)* og *Béatrice et Bénédict (*efter Shakespeares *Stor ståhej for ingenting),* er de mest kendte. Den sidste, *Les francs-juges,* er aldrig blevet opført. Berlioz opgav den ufuldstændige komposition og ødelagde det meste af musikken. Han bevarede dog overturen, som er blevet et populært koncertelement, og brugte noget andet musikalsk materiale i senere kompositioner.

Og netop Berlioz-operaer vil blive emner til et medlemsarrangement som finder sted **mandag 2. marts kl. 19** i mødelokalet i FO-byen, **Frederiksgade 78B** i Aarhus. Anledningen dertil er 150-året for komponistens død.

André Marcks vil guide os igennem Berlioz' musikalske univers. Causeriet vil blive illustreret med brudstykker fra tilgængelige CD- og DVD-indspilninger.

NYT ABONNEMENT FOR UNGE

Nu bliver det billigere og lettere for unge at opleve teater, ballet, opera og symfonisk musik i Det Kongelige Teater. Med abonnementet *Sceneskift* får unge under 25 år nemlig direkte adgang til alle Det Kongelige Teaters forestillinger i både Skuespilhuset, Gamle Scene og Operaen for kun **99,- kroner** om måneden. Vil man spare ekstra på abonnementet, er det også muligt at købe et årsabonnement for kun 1000,- kroner.

Inspirationen kommer fra streamingtjenester, som man kender det fra for eksempel *Netflix*, hvor man med et månedligt abonnement har ubegrænset adgang til et stort udvalg af indhold.

Med *Sceneskift* får man adgang til at booke billetter to uger inden dagen, hvor man ønsker at se en forestilling. På dagen for forestillingen tildeles pladsen, som kan blive i alle kategorier – potentielt også teatrets bedste pladser. Det er selvfølgelig muligt at købe billet til ledsager ved siden af.

Sceneskift er allerede klar, og man kan læse mere om abonnementet på *www.kglteater.dk*.

ADGANGSBILLET TIL NYTÅRSTAFLET

Alle, der har tilmeldt sig nytårsarrangementet i Musikhuset Aarhus modtager adgangsbilletter vedlagt dette nyhedsbrev. Får man ikke sine billetter tilsendt, kan det betyde at tilmeldingen kom for sent eller at betalingen ikke fulgte med. Har man betalt for deltagelse i taflet uden at man har fået adgangsbilletten, kontakt os venligst og oplys betallingsdato og form.

BORTFØRELSEN PÅ DVD

I anledning af Den Jyske Operas opførelser af *Bortførelsen fra Seraillet* tilbyder vi medlemmerne en DVD-indspilning af Mozarts opera, optaget live i Royal Opera House Covent Garden i London. Det er den efterhånden legendariske optagelse med vor egen Inga Nielsen som Konstanze, Deon van der Walt som Belmonte og Kurt Moll som Osmin. Georg Solti dirigerer forestillingen.

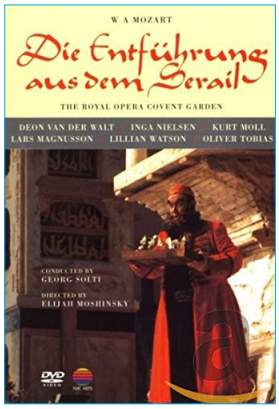

Indspilningen kan erhverves for **150 kr**. (normalprisen herhjemme er 239 kr.) Den skal bestilles på den elektroniske kupon på nettet eller skriftligt på e-mail eller brev/postkort. Bestillingsfristen udløber **25. januar 2020**.

De bestilte skiver kan afhentes til vores kommende arrangementer i FO-byen eller bestilles til forsendelse med posten mod et gebyr på 40 kr.

AKTIVITETSKALENDER

- 14. januar 2020 kl. 19
  Franco Zeffirelli – opera-instruktør og scenograf
  v/ Martin Guldberg
  FO-byen, Frederiksgade 78B
- 25. januar 2020 kl. 13
  Nytårstaffel
  Kammermusiksalen
  Musikhuset Aarhus
- 5. februar 2020 kl. 19
  Om *Bortførelse fra Seraillet*
  v/ Leif V. S. Balthzersen
  FO-byen, Frederiksgade 78B
- 18. februar 2020 kl. 10.30
  Åben prøve på *Bortførelsen*
  Store Sal
  Musikhuset Aarhus
- 2. marts 2020 kl. 19
  Operakomponisten Hector Berlioz - v/André Marcks
  FO-byen, Frederiksgade 78B

GENERALFORSAMLING

- 21. marts 2020 kl. 14
  Forslag til kandidater til bestyrelsen samt emner til behandling på generalforsamlingen bedes sendt til bestyrelsen inden 1. februar
- 21. - 25. maj 2020
  Operatur til Budapest
  Don Carlo, Salome, Karmeliterindernes samtaler

NYT MEDLEMSKORT 2020

Alle medlemmer, der har fornyet deres medlemskab, modtager et personligt medlemskort vedlagt dette brev. Mangler kortet, er kontingentet (225 kr.) ikke betalt rettidigt – fristen for betaling udløb 5. januar 2020. De medlemmer, der har betalt kontingentet efter denne dato, modtager medlemskortet sammen med det næstkommende nyhedsbrev, som sendes medio februar. Er kontingentet betalt men ikke registreret korrekt, meddel os venligst indbetalingsdatoen. Vi undersøger sagen og fremsender det manglende medlemskort.

SANGSELSKABET AARHUS BLIVER TIL ART SONG AARHUS

I de stille uger efter årets sidste koncertbegivenhed har Sangselskabet Aarhus gennemgået en forvandling. De har fået nyt logo, ny hjemmeside, og de har skiftet navn til Art Song Aarhus.

ART SONG
AARHUS

Indholdet har ikke ændret sig. Deres ambition er stadig, at arrangere spændende koncerter med vokal kammermusik af høj kunstnerisk kvalitet. Men selskabet vil meget gerne forsøge at nå ud til nogle nye publikumsgrupper, der ikke kender foreningen i forvejen. Som et led i den målsætning blev det gamle navn forkastet, som signalerede et eksklusivt selskab, som man ikke bare sådan kan bevæge sig ind i. Men det kan man, og det skal man kunne, for den kunst, der præsenteres, har noget at sige mange flere mennesker.

Så blev navnet Art Song Aarhus valgt, som har en anden friskhed, og som samtidig betegner hele den genre, man arbejder inden for – nemlig "kunstsangen", både den tyske, den franske, den engelske, den russiske, den danske (fortsæt selv listen).

Art Song håber, at publikum vil tage godt imod det nye navn. Man skal huske at foreningen er den samme, arbejdet er det samme, kvaliteten er stadig lige høj - man vil bare gerne have mange flere til at opleve det.

Programmet for 2020 ligger på selskabets nye hjemmeside, *www.artsong.dk*.